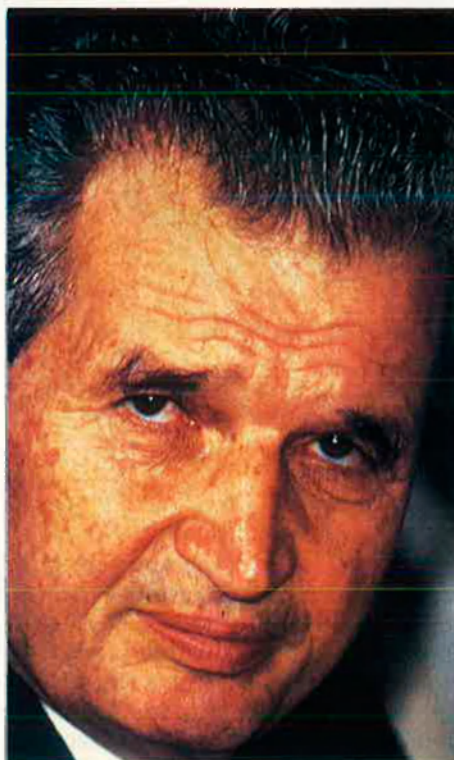

Miss Bucarest

Dues editorials franceses han publicat els quaderns secrets d'Elena Ceausescu. El llibre editat per Flammarion –que és el que jo tinc– es titula *Carnets secrets* i forma part d'una col·lecció anomenada *Bibliothèque de la Securitate*. Sí, heu llegit bé. Quan es va saber que algú havia trobat un dietari d'Elena Ceausescu, les primeres redaccions van ser de sospita. En principi, es va dir que era impossible sobretot a causa de la contundència del text, tal i com van demostrar els pocs extractes que se'n van publicar a diferents revistes. Per aplacar les acusacions, l'editorial va optar per reproduir un tèlex de l'Agència France-Presse que deia textualment: "París, 21 abril. L'editorial Flammarion ha adquirit un lot de 564 quaderns trobats al desembre passat a Bucarest, als locals del Comitè Central, que van ser abandonats per l'ex-dictador Nicolae Ceausescu i per la seva dona Elena. Aquests quaderns inclouen el diari íntim i una reflexió de l'antiga primera dama de Romania sobre el socialisme científic tal i com era aplicat al seu país. Aquesta enorme quantitat de notes, representa dotze mil cinc-cents tres pàgines mecanografiades que seran traduïdes pròximament i publicades íntegrament pel CNRS. Una primera versió dels quaderns serà presentada al públic en forma d'antologia". Amb aquest tèlex, Flammarion adquiria un compromís sobre la veracitat de l'ori-

ginal i, ahora, el compartia amb l'agència France-Presse. D'entrada, doncs, hem de pensar que els quaderns són autèntics.

Si partim d'aquesta base, després d'una primera lectura, els abusos que es van cometre a Romania durant el regnat dels Ceausescu van ser prou sonats per a afirmar que els polítics que van mantenir una relació amb el *conducator* i la seva esposa van col·laborar, amb el seu gra d'arena d'indiferència, de silenci o de suport, a la desgràcia dels romanesos.

Una frase pot servir-nos de mostra de la crueltat del text: "Tot cos submergit en un líquid, acaba confessant". Però la confessió més sonada fa referència a la visita de Giscard d'Estaing a Romania: "El president francès ha perdut un partit de volei contra Nick. El que ell volia és anar a caçar óssos, tal i com Nick li havia promès. De fet, ha vingut per això. Fa quinze dies que batallen perquè

l'exèrcit provi de trobar un ós als Cárpatos però em sembla que Nick va matar els últims, ara farà un mes. Hem hagut d'espavillar-nos. Hem cosit unes pells d'ós requerides al vestuari del Teatre Nacional al cos d'uns hongaresos i els hem deixat anar. El president n'ha matat tres i només n'ha ferit el quart, que hem hagut de rematar perquè no parlés. He tremolat quan el president ha dit: ¡i ara, anem a veure els cadàvers d'aquests monstres!".

Si aquesta confessió és certa, s'acusa Valery Giscard d'Estaing de l'homicidi de tres pobres hongaresos i d'haver-ne ferit un. La reputació de l'ex-president francès no pot admetre una matança com aquesta. Si la confessió d'Elena Ceausescu s'interpreta com el comentari d'una boja, com una narració ridícula, hem de llançar els quaderns a les escombraries o cremar-los. En canvi, si es decideix que són autèntics, Giscard d'Estaing hauria d'explicar a l'opinió pública què va fer durant la seva estada a Romania. ¿Va perdre realment un partit de volei contra el *conducator*? ¿Havia viatjat a Romania només per caçar? ¿Va matar tres óssos? ¿En va veure els cossos? Si Richard Nixon va haver de dimitir per uns quants micròfons mal amagats, Valery Giscard, per tres hongaresos morts, hauria de tenir el bon gust de no presentar-se a les eleccions franceses. I si no pot abandonar la política, que provi de presentar-se a les romaneses. Allà, tenir tres morts sobre la consciència –i més si han estat sense voler– és una prova de tarannà liberal. ¡Vinga, doncs, Valerescu!

Ramon Pigranyes